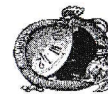

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

DAN STANCA

PRIVIREA MAMEI

EDITURA VREMEA
BUCUREȘTI
2019

CUPRINS

O noapte de vară	5
1 Mai 1950	50
Muntele Ararat	96
Tabloul	141

Coperta: Silvia Colfescu
Redactor: Ciprian Măceșaru
Tehnoredactor: Dan Amza

Copyright © Dan Stanca, 2019

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STANCA, DAN

Privirea mamei / Dan Stanca. - București : Vremea, 2019
ISBN 978-973-645-919-1

821.135.1

O NOAPTE DE VARĂ

Până la urmă, nimeni nu a știut povestea adevărată a celui care purta un nume caraghios, Gino Marinuță, și mai era și inspector la serviciul de evidența populației din cadrul Secției 22 de poliție a municipiului București. Eu am aflat cum stăteau lucrurile fiindcă el m-a căutat odată și a intrat în vorbă cu mine. Mi-l amintesc, era un bărbat tânăr, frumușel foc, vesel, în uniformă îi stătea formidabil, și în mod sigur trebuia să și aibă succes la dame. Dar nu am auzit nicio bătăfă privitoare la aventurile lui galante. Se pare că era cuminte, nu-și dădea în petec, știa ce i se cuvine și nu sărea peste cal. Un mascul bun de pus la rană de orice femeie care vrea să se mărite și-și caută partenerul cel mai nimerit. Dar Gino era holtei, prilej de mare îngrijorare pentru tatăl lui pe care-l chema Gigi Marinuță și despre care aflasem că-și botezase progenerura cu numele de Gino deoarece în tinerețe, mare microbist și îndrăgostit de tot ce avea legătură cu fotbalul în țara românească, îl cunoscuse pe Gino Iorgulescu, președinte cu mulți ani în urmă al Ligii Profesioniștilor de Fotbal, ditamai huiduma, despre care nici nu știu dacă mai trăiește. Oricum, numele omului îmi suna familiar deoarece era fiul unei învățătoare din Giurgiu, unde eu lucrasem la începuturi ca profesor la o școală generală. Tatăl, Gigi, fusese la vremea lui milițian și se ambiționase să-și vâre fiul în aceeași instituție. Că nu-i miliție, e poliție, nu contează, tot aceeași pâine o să mănânce și, după mintea lui, o să-i fie copilului mai bine decât în alte părți. Gino și-a ascultat părintele și a intrat la Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, unde a fost un elev foarte bun și a absolvit printre primii. Repartizat la respectiva secție din cartierul Drumul Taberei, unde de altminteri și locuia, nu-l aștepta decât o viață desfășurată sub semnul

conștiințiozității, al respectării regulamentelor până în clipa în care, dând ortul popii, va veni rândul bisericii să se ocupe de voiajul lui postmortem. Bineînțeles, între timp va mai fi și o căsătorie, că doar n-o să rămână toată viața burlac, apoi un copil, doi, că doar de ce trăiește omul dacă nu are urmași, și uite așa trec anii și când faci socoteala, dar mai bine n-o faci... Pe Gino Marinuță îl aștepta un asemenea drum și de fapt nici nu ar fi avut de ce să se plângă. Dar el m-a căutat într-o zi și mi-a spus ceva care m-a lăsat cu gura căscată.

– Domnu' scriitor, eu aș dori să vă împărtășesc niște chestii despre mine, poate v-ați plâns în ultima vreme că nu aveți ce scrie, că nu aveți idei, păi dacă o să mă ascultați renașteți, iar dacă nu vă place, mai schimbați dumneavoastră prin părțile esențiale, că eu nu mă supăr...

Am făcut un pas înapoi, gest care i-a dat de înțeles că l-aș invita înăuntru, deși nici pe departe nu am avut o asemenea intenție... A intrat astfel în casă și s-a așezat pe primul scaun ivit în cale. Pur și simplu, nu știam ce să zic, ce atitudine să adopt, nu mi-aș fi închipuit niciodată că un milițian, pe polițiști eu tot milițieni îi numesc, de care întotdeauna m-am ferit, va da buzna peste mine cu o asemenea ofertă neverosimilă. Și mai ales felul prin care-și făcuse intrarea, felul în care mi se adresase, folosirea unor cuvinte despre care nu credeam că pot intra în bagajul lexical al unui lucrător din Ministerul Administrației și Internelor, toate la un loc, una peste alta, mă dezarmau și, până la urmă, ca o gazdă ospitalieră, l-am întrebat dacă dorește să-l servesc cu ceva. N-a spus nici da, nici nu, dar a scos din buzunar o brichetă galbenă, de lemn, veche și butucănoasă, pe care mi-a întins-o. Luați-o! Înainte de-a scrie ceva uitați-vă la ea! Are mare importanță. Chiar era de necrezut. Vecine, i-am spus cu vocea gătuită... Atât am putut articula.

Ciudat, mă ferisem de el și de taică-su tot timpul fiindcă nu-mi plăcea să am de-a face cu asemenea oameni care lucrează într-o instituție a represiunii. O fi poliția apărătoarea cetățeanului față de infractori, dar la o adică se leagă și de tine,

care n-ai făcut nimic, și-ți pun în cârcă tot ce vrea mușchiul lor... De aceea e bine să-i eviți cât poți. Doar că el m-a căutat. Când l-am văzut la ușă m-a luat cu tremurici, ce-oi fi făcut, ce nu e în regulă? Nu are pe cine lua în târbacă și i-a cășunat pe mine? M-o fi găsit cu vreun beteșug și vrea să facă din asta cap de țară? Mi-aduc aminte că pe vremea Răposatului celibatariei nu erau priviți cu ochi buni și din nimic autoritățile îi luau la refec. Adică, ce faci matală, stai de unul singur, nu-ți întemeiezi o familie, ce faci, o freci, te duci la curve, ești poponar, de ce subminezi orânduirea noastră socialistă? Evident, nu a fost emis niciun decret care să-i sancționeze pe burlaci, dar cred că nici nu era prea departe măsura asta. Oricum, plăteai o taxă pentru îndrăzneala de-a nu avea copii. Dacă erai însă văzut cu un amic la o bere tovarășii te puteau acuza de homosexualitate, ceea ce te înfunda definitiv. În fine, nu am pățit așa ceva, dar de atunci mi-au rămas întipărite aceste reflexe și de fiecare dată când văd pe unul de la „interne” mă zbârlesc și o zbughesc. Nu-i vreau în apropierea mea, dacă sunt pe trotuar cu mine, traversez urgent strada. Când am aflat că două etaje mai jos locuiește în bloc un polițai mi s-a făcut părul măciucă. Și când mi-a ajuns la cunoștință faptul că și pe fiu-su l-a băgat tot în poliție m-au trecut sudorile. Oamenii ăștia o să pună ochii pe mine și o să mă belească, nu mai am scăpare. Ei au neapărat nevoie de un individ de teapa mea care nu intră în tiparele speciei și-l vor țap ispășitor. Dacă ceva nu merge în țara asta de vină sunt oamenii singuri. Dacă dispar din buget milioane de euro, celibatariei poartă toată răspunderea. Dacă a crescut numărul de prostituate, trebuie trași la socoteală nenorociții ăștia care au nevoie de femei fiindcă nu le e de ajuns una singură. Și dacă mai apar în evidențe și pederăști, atunci nu mai stăm de vorbă și trecem la acțiune. Secăturile nu sunt curvari, ci curlandiști, și pe ăștia îi vâram noi la pârnaie... Nu-și imaginează nimeni torturile la care poate fi supus un om singur. Până la urmă, el e acela care dărdăie și se furișează printre familiști, cu groază că oricând ar putea fi linșat. Din fericire, nu s-a legat nimeni de mine. Sau, mai știi, lumea o fi

la curent cu cazul meu, ceea ce m-ar mira deoarece am ascuns cât am putut și poate de aceea m-am și mutat într-un alt cartier, cât mai departe de fostul domiciliu, tocmai ca să mi se piardă urma și să nu aud în jur șușoteli periculoase.

Atunci Marinuță nu a putut să-mi spună mare lucru și nici eu nu l-am tras de limbă. Ori nu-și găsea cuvintele, ori nu putea să-și învingă jena de-a fi dat buzna în casa unui străin, rezultatul este că s-a tot bâlbâit până când, supărat pe sine, s-a hotărât să plece, însă nu înainte de-a mă asigura că va reveni și-mi va pune pe masă o poveste fără pereche. Promisiunea lui era și mai neverosimilă. Mi-am luat rămas bun și, politicos, i-am spus că aici are oricând ușa deschisă. Probabil că i-au făcut bine cuvintele mele deoarece a zâmbit, toată fața i s-a luminat și în mod sigur a avut o zi senină. De altminteri, a revenit tot în cursul acelei săptămâni. Am avut impresia că nu trecuseră nici cinci minute de când plecase, aceasta fiindcă în momentul în care i-am deschis din nou avea desenat pe chip zâmbetul de la despărțire. Am zâmbit și eu dându-i de înțeles că-l așteptam. S-a așezat pe același scaun și se vedea de la o poștă că este mult mai în apele sale și că tracul inițial fusese înlăturat. Să-l fi întrebat de ce totuși ține atât de mult să stăm de vorbă ar fi reprezentat o mare greșeală. Pe de o parte l-aș fi inhibat, pe de alta l-aș fi făcut să-și schimbe părerea și tot ce era gând frumos la adresa mea să se transforme chiar în antipatie. Și abia atunci să vezi cum mi-ar mai fi căutat nod în papură! Pe masă, așezată între noi, era bricheta galbenă.

Cu ce să încep? Ar trebui din capul locului știut că între mine și om diferența de vârstă era apreciabilă. Puteam fi de vârsta tatălui său, eventual un an, doi mai puțin... Pe Marinuță senior îl salutaseam întotdeauna și promisem de fiecare dată răspuns. Era omul politicos, nimic de zis, chiar dacă, ursuz, efortul de-a răspunde la salut îl costau câteva grame de energie. Se pensionase de câțiva ani, aceasta la o vârstă la care alți bărbați încă trag din greu și abia de-și îngăduie să viseze la ziua ieșirii din activitate. Dar el, ca funcționar într-o instituție care oferea angajaților o serie de avantaje, beneficiase din plin

de acestea. Probabil că nici pensia nu era de lepădat și nu cred că avea nevoie să facă pe dracu' în patru pentru a-și completa veniturile. Oricum, auzisem despre doamna Marinuță că este o gospodină desăvârșită. Dacă-i dai banii pe mână ești sigur că nu-i irosește, chivernisește fiecare leu, strânge cât poate gura pungii și la sfârșitul lunii are și ceva pus deoparte. Din acest punct de vedere pe bărbat nu-l durea capul și, cu ochii închiși, îi dăduse ei de-a lungul anilor toată leafa, sigur că ea știe cel mai bine cum s-o administreze. Tot doamna pune mâna și pe pensie și împărțea banii pe căprării în așa fel încât să rămână și un fond de rezervă. Acesta, la rândul lui, era împărțit în sume mai mici destinate unor cheltuieli suplimentare, dacă acestea s-or ivi, sau pur și simplu unor distracții la sfârșit de săptămână. Culmea e că gestiona și salariul feciorului și nu întâmpinase nicio opoziție din partea acestuia. Faptul că puștiul, indiscret și fără să se jeneze, mi-a încredințat și acest „secret” a sporit încrederea pe care o aveam în el. Odată, când m-a vizitat îmbrăcat în uniformă, nu am mai tresărit și nici nu am mai luat în seamă însemnele autorității pe care o reprezenta. Nu mai era polițistul depersonalizat care face doar ce a învățat, ci un om ca toți ceilalți, înzestrat cu libertate interioară. Totuși, nu pricep nici acum de ce a dorit atât de mult să mă cunoască. Chestia că vrea neapărat să-mi ofere subiecte de scris, de parcă ar fi bănuit că sunt în pană, era destul de neconvingătoare. Nu în felul acesta te apropii de un om care deja a depășit un prag al vieții și care e tot mai puțin încrezător în cuvinte.

De mai bine de un an de zile de altminteri, nu făceam decât să repet cu obstinație: Nu prin literatură repari greșelile vieții... Foloseam o topică oarecum forțată, așezând negația în propoziție pe primul loc tocmai ca să subliniez mesajul. La ultima lansare de carte spusese exact acest lucru, apoi îmi plimbases privirea prin sală pentru a-l descoperi pe acela care ar fi tresărit la auzul cugetării mele. Ori eu nu am observat, ori chiar nu a fost nimeni impresionat, roata privirii s-a soldat cu eșec. Înainte ca tânărul să înceapă să dea din gură, i-am spus și lui ce mă preocupă, schimbând ordinea cuvintelor și înlocuind

unele: Literatura nu rezolvă problemele vieții... Era cam același lucru, dar exprimat într-o formă atenuată. Marinuță a tresărit, da, el cu adevărat a avut acea zvâcnire care m-a încântat, și rămas cumva în suspensie, m-a lăsat să înțeleg că dorește precizări. Provocat, am simțit că trec prin mine fluxuri energetice de cea mai bună calitate și nu m-am mai putut stăpâni. Așa e, literatura asta te duce de nas... Tu, fraier, îți imaginezi nu știi ce, iar ea, cucoană sclifosită, te lasă cu buzele umflate... E un abur pe care, dacă vrei să-l apuci, se destramă imediat. Nu rămâi cu nimic sau rămâi tot cu mâinile goale, mai goale însă decât erau înainte. Faci ochii mari și nu suporti peisajul dezolant din jur. Uită-te la mine! Arăt eu ca un om împlinit, satisfăcut, înțeleg? Dimpotrivă... Vorba aia: ce știam la 20 știi și la 60, 40 de ani pentru o lungă și inutilă verificare... Dar eu vreau să adaug: nu doar că m-am verificat de pomană, dar am și adâncit în mine o ignoranță primejdioasă. Adică nu numai că nu am progresat, dar de fapt am pierdut și ce aveam atunci, în prima tinerețe. Filosoful care a scos din el chestia respectivă nu a fost în stare să ducă gândul până la capăt. M-o fi lăsat pe mine... Completarea era sarcastică, iar Marinuță, așa mi s-a părut, a gustat-o. Dar chiar așa, reveni el, nu ne alegem cu nimic după o viață întreagă? Chiar așa, i-am întărit dezamăgirea. La urma urmei, goi venim pe lume, de ce am pleca altfel? Poate de aia e bine să lași ceva, cum să spun, în exterior, de obicei e vorba de un copil, dar dacă stai să te gândești și pricepi că totuși copilul e un străin și nici pe departe nu reprezintă vreo prelungire de-a ta, atunci și operația aceasta e tot inutilă. Evident, oamenii nu ajung să-și pună asemenea probleme. Nici nu e recomandabil. Și-ar tăia de la bun început creanga de sub picioare și ce-ar face pe urmă?

Mai târziu, mi-am dat seama că spuseseam astea taman de 1 iunie, ziua copilului, pe care statul român o decretase zi nelucrătoare, socotind că în felul acesta, părinții stând acasă cu progeniturile, familia, logic, se consolidează. Ce tâmpenie! Căldura de afară era umedă, ceea ce o făcea greu de suportat. Marinuță stătea pe capul meu și nu avea de gând s-o șteargă.

Mă gândeam că nimeni nu ar fi văzut cu ochi buni vizitele. În general, în bloc familia lui se bucura de o respectabilitate de invidiat, dar, cum se zice, e suficient s-o zbârcești o dată pentru ca pe urmă oamenii să se uite la tine chiorăș și din toată stima pe care înainte ți-o purtau să nu mai rămână nicio fir-firică. Marinuță senior avea un fel al lui autoritar de-a fi, prețuia valorile tradiționale și nu concepea o viață dezordonată. Din câte îmi mai ajunseseră pe la ureche aflasem că suferă foarte mult din cauza faptului că feciorul e încă holtei și nu-și face un rost. Degeaba se integrase într-o instituție serioasă a statului dacă nu se hotărăște să facă pasul necesar. Omul se interesa pe la cunoștințe dacă nu știi vreo fată tânără și serioasă pe care să i-o prezinte tânărului, fata să-i cadă cu tronc și în felul acesta să ajungă să se însoare. El pune mâna-n foc pentru seriozitatea odraslei sale, dar, fir-ar să fie, are o fire ezitantă, șovăielnică și din cauza aceasta nu poate să ia o decizie care, nu-i vorba, e foarte importantă, că doar nu te însori de mai multe ori în viață, dar nici s-o lași așa până la calende, că tot românul zice, alege, alege până culegi, și vai și amar de acela care ajunge să ia de pe jos... El nu vrea ca anii să treacă de pomană, iar Gino al lui, într-o bună zi să se uite în oglindă, să vadă că a îmbătrânit, să sufere o depresie, taman bine pentru a încăpea atunci pe mâna unei hoțoaice care va ști să-i pape economiile și să-l lase, cum se spune, în fundul gol... Mai bine să nu apuce o asemenea nenorocire, să închidă ochii mai devreme, el și Marieta, nevastă-sa, dar tocmai pentru a preveni o situație ca asta trebuie să ia toate măsurile și cu orice preț să-l vadă pe băiat așezat la casa lui.

Retras cum sunt de felul meu și de multe ori tentat să-mi vâr degetele în urechi pentru a nu auzi corul de cleveteli și flecări, nu aveam totuși încotro și prindeam din zbor asemenea rumori. Mai aflasem că de fapt tot blocul, dar și altele din vecinătate, se pusese în mișcare pentru a-i găsi lui Marinuță junior consoarta potrivită. Probabil că nici Secția 22 de poliție nu era indiferentă și toți de acolo, cu mic, cu mare, se angajaseră în același proiect generos. La urma urmei, când fusesem și eu pe

acolo cu tot felul de chestii legate bunăoară de expirarea cărții de identitate, văzusem niște fete mișto de tot, polițiste clasa întâi care în uniformă arată și mai bine, atunci de ce oare Gino nu avea ochi pentru ele? O întrebare de la sine înțeleasă, și așa mi-a căzut fisa că, dacă m-a căutat, faptul se datorează tocmai nevoii de-a da un răspuns. Nu i-l ceream, evident, cine eram eu să mă vâr în viața lui, dar el, ciudat, se simțea obligat să se justifice. Uite, nene, de ce nu mă însor, de ce întorc capul de la toate ofertele, de ce... Mai că eram pe punctul să zic ceva pentru a preveni eventuale mărturisiri jenante, când brusc a ridicat ochii spre mine. Flacăra aceea care se aprinde în privire destul de rar a zvâcnit atunci cu toată sinceritatea, și tăindu-mi orice elan, a mărturisit:

– Iubesc pe cineva la care nu am însă nicio șansă...

Sincer, nu mă așteptasem la acest motiv. Iată va să zică ce-l oprea pe el să facă pasul hotărâtor. Iubesc, iubire, ce cuvinte sunt astea? În tinerețe mă jucam cu ele, dar joaca nu m-a dus nicăieri. Iubirea, paștele mă-sii, nu suprimă depărtarea, ci o adâncește... Omul a pierdut știința apropierei de celălalt și a pus în loc un mijloc patetic și ineficient prin care se condamnă la singurătate... Cuvintele mele sunau aiurea și în mod cert nu avea el nevoie de asemenea teorii prețioase. Oricum, era foarte trist. Dacă tristețea e doar un prag dincolo de care aventurierii care-l depășesc riscă enorm, probabil că el era deja dincolo. Penibil, s-a umflat în mine glanda trufiei. Adică, uite polițistul ăsta care, precum colegii lui infatuați, ar trebui să mă ia de sus și să scoțească disprețuitor în bulendrele vieții mele, exact invers, mă vizitează, se poartă respectuos, mă lasă să-l tutuiesc, eu sunt de fapt deasupra și asist la zbuciumul lui adolescentin.

– Dar de ce crezi că nu ai nicio șansă? Ce fel de muiere e asta?

Folosisem intenționat termenul de muiere ca să-l oblig să accepte banalizarea situației. Cu alte cuvinte, tinere, nu te mai minimaliza, termină cu complexe de inferioritate, nicio femeie pe lumea asta nu e inaccesibilă și până la urmă, dacă știi să o abordezi, cedează oricât de înfumurată ar fi. Tu o

ridici pe cucoană mai sus decât merită... Voiam așadar să-i redau încrederea în forțele proprii, dar el era făcut dintr-un aluat care nu se lăsa îngrășat cu vorbe. Ei, drace, era chiar un suflet romantic depresiv, care când se îndrăgostește, plonjează până la capăt în genune. Nu, nu aveți dreptate, spuse cu sfi-ală. Apoi adăugă: Știu că doriți să mă scăpați de beleaua asta și să mă puneți în rândul lumii, dar pentru mine așa ceva e imposibil. Ai mei se dau de ceasul morții că nu mă las, cum se spune, domesticit. Tata când e furios, când apatic. La serviciu mă plictisesc din cale afară. Alea opt ore cât stau mă strivesc. Nu mai vreau să fiu funcționar. Pentru ce fac acolo sunt plătit foarte bine, dar nu de asta am nevoie. Pricepeți? Dacă ea nu se uită la mine, ce rost mai are viața? Ultima lui întrebare m-a dat peste cap. De data aceasta nu mai avea rost să vin cu soluții de tarabă, chiar era necesar să fac un efort și să cobor în râpa care brusc mi se revelase. Doamne Dumnezeule, ce e cu puștiul ăsta? Dacă nu stăteam de vorbă, ziceam despre el că e un imbecil ca toți ceilalți. Acum am datoria să-l ajut. Musai... Dar, odată hotărârea luată, se țesea și o pânză a rușinii în care mă împleticeam. Nu-mi mai venea să-i pun întrebări indiscrete.

A doua zi am dat nas în nas cu Marinuță senior. L-am salutat, omul era absent, dar până la urmă tot a dat din cap. Dacă ar fi știut de întâlnirile mele cu fiu-su, probabil că ar fi avut altă atitudine, adică nu m-ar mai fi privit ca pe o gânganie, iar instinctul lui de milițian învârtoșat s-ar fi trezit de sub letargia de fiecare zi. Alo, tovarășu', alo, domnu', cine ești de fapt dumneata? Poți să-mi spui? Avea o burtă uriașă. Gino îmi spusese că a ajuns în halul ăsta din cauza faptului că se lăsase de țigări. În câteva luni abdomenul i s-a dublat. Dar și maică-sa luase proporții. Din câte știam, doamna Marieta nu arătase rău în tinerețe și chiar și după ce trecuse de patruzeci de ani își păstrase o siluetă competitivă. Dar ca și bărbatu-său, la un moment dat în viața ei apăruseră acele dereglări care nu ocolesc nicio femeie sau le ocolesc doar pe acelea care sunt cu capul în nori, și se pomenise cu talia îngroșată, cu gambele de

două ori cât fuseseră, labele picioarelor la rândul lor se lățiseră, așa că pantofii înguști erau de nepurtat și chiar olecuță de toc îi pricinuia suferințe mari. Când mă trezeam la prima oră și deschideam fereastra o vedeam plecând la serviciu îngreunată de kilogramele puse. După-amiaza, pe la cincii, când se întorcea, dacă mai căra și vreo două sacoșe, înfățișarea ei era cu atât mai jalnică. Marinuță burtosul cobora s-o ajute și amândoi grași intrau în bloc cu un aer ambiguu, de mâhnire și triumf, aveau pe de o parte de toate, iar pe de alta se gândeau zi și noapte la feciorul lor care nu-și găsea femeia de care avea nevoie, iar timpul trece, oh, Doamne... Mai că-mi venea să mă duc la ei și să le arăt cum stau lucrurile... Doamnă, domnule, vedeți că fiul dumneavoastră e amorezat lulea, dar până acum nu știu despre cine e vorba, eu vreau să-i deschid capul și să-i spun că femeia respectivă nu merită, nu e zeița pe care și-o închipuie, dar nu mă ascultă, știți cum e cu dragostea... Aiurea, de unde să știe? Când pornografia e pe toate drumurile a spune că iubești ca pe vremuri e chiar indecent... Bineînțeles, nu am îndrăznit să intru în vorbă cu oamenii și să deschid o asemenea conversație încărcată de riscuri. În mod sigur, dacă ar fi aflat, Gino nu ar mai fi pus piciorul la mine în casă. Așa că, abținându-mă, profitam în continuare de vizitele lui conspirative și de confidențele care urcau de la jenant la incredibil. Cine e fata asta? Nu am mai spus nici muiere, nici chiar femeie, am înțeles că era vorba de o tânără superbă și care, iar de necrezut, nu avusese de-a face cu niciun bărbat.

O cunoscuse sau doar o văzuse într-o cafenea unde ea nu zăbovise decât cel mult două-trei minute. Intrase acolo, comandase o apă plată, o băuse foarte repede, după care se ridicase și se îndreptase spre ieșire. Intervalul acela foarte scurt de timp a fost însă suficient pentru a imprima sufletului său o turație ucigătoare. Nici să fi fost unul dintre motocicliștii care își riscă viața la zidul morții nu s-ar fi rotit mai repede. Deodată însă rotațiile au luat sfârșit și a rămas ca înghețat. Nu i-a mai venit să stea în cafenea și a plecat la rândul lui de acolo lăsând ce comandase neconsumat. Nu-i mai ardea lui de băut și de fapt

nu-i mai ardea de nimic. I-a intrat groaza în suflet că a doua zi la serviciu se va sfâșia pe sine, înnebunit între patru pereți, holbându-se la actele unor indivizi care nu-i spuneau nimic. Evidența populației reprezintă cea mai stupidă activitate, iar oamenii care lucrează la un asemenea serviciu se întunecă de timpuriu la față. Poate în ultimul ceas vor mai avea totuși o fracțiune de răgaz pentru a exclama: Doamne, ce viață e asta? Asta e viață? Dar viața, fir-ar să fie, a trecut sau ce a mai rămas din ea e cu totul nesemnificativ. Tatăl lui nu lucrase aici, dar ceea ce făcuse nu-i provocase cine știe ce emoții. Pe timpul Răposatului făcea razii prin piață și-i descoperea pe țărani care doseau marfă. O singură dată riscase, dăduse buzna într-o măcelărie și-l silise pe vânzătorul ticălos de acolo să scoată la vânzare toate pulpele de porc ascunse, care urmau să fie date pe sub mână clienților aleși pe sprânceană. Ce mai, a fost privit atunci ca un erou deoarece oamenii care tremurau la coadă și-au văzut visul cu ochii în momentul în care galantarul s-a umplut de carne. A fost suficient să spună cineva că aceasta de datorează intervenției tovarășului milițian pentru ca, la o adică, să fie purtat pe brațe. Atâția amărăți care făceau frigul în fața prăvăliei, printre care se numărau ditamai profesorii, cadre universitare, dar cu mațele goale, l-ar fi divinizat, ce contau cultura lor clasică și tot ce știau în fața lui, eroul care acționase împotriva unui măcelar ticălos... Gheorghe Marinuță s-a simțit atunci în al nouălea cer, aclamat de oameni. Dar imediat și-a dat seama că acele momente sărbătorești pot fi interpretate și altfel de șefi... Oare nu cumva măcelarul pe care el îl pusese la respect era în relații bune cu comandantul secției de miliție furnizându-i acestuia, săptămână de săptămână, mușchiuleți roz care se topeau în gură?... Și te-ai găsit tu, dobitocele, s-o faci pe justițiarul! A înghețat sângele în el... I-a povestit Marietei ce se întâmplase, iar femeia, în loc să-l laude pentru ce făcuse, i-a dat peste bot: De ce te bagi? Ce? Faci tu dreptate în jegul ăsta de țară? Dă-i dracului pe toți, că până la urmă, știu ei cum, își umplu frigidererele și nu mor de foame! O să te dea afară pentru ce ai făcut, l-a avertizat ea venind în întâmpinarea